

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

Omgevingsadvisering

Datum

13 januari 2022

Status

Definitief

Versie

Ons Kenmerk



Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

Inhoudsopgave

| | |
|---|----|
| Management Samenvatting | 4 |
| 1. Inleiding | 5 |
| 2. Begrippen in relatie tot risicocommunicatie | 6 |
| 2.1 Wat de wet ervan zegt | 6 |
| 2.2 Definitie risicocommunicatie | 7 |
| 2.3 Zelfredzaam en samenredzaam | 7 |
| 2.4 Risicocommunicatie en crisiscommunicatie: een verschil en een relatie | 7 |
| 2.5 Fysieke veiligheid en regionaal risicoprofiel | 7 |
| 3. Onze ambitie voor risicocommunicatie: we gaan verder dan wat de wet zegt | 9 |
| 3.1 Gezamenlijke ambitie | 9 |
| 3.2 Doelstellingen risicocommunicatie | 9 |
| 4. Proactieve risicocommunicatie: een afweging tussen behoefte- en risicoprioriteit | 10 |
| 4.1 Afwegingskader risicocommunicatie | 10 |
| 4.2 Focus proactieve risicocommunicatie 2022-2025 | 11 |
| 4.3 Lopende risicocommunicatietrajecten | 12 |
| 5. Reactieve risicocommunicatie: een manier om met dynamiek om te gaan | 13 |
| 5.1 Aanvullende behoefte van inwoners | 13 |
| 5.2 Aanvullende behoefte vanuit gemeenten | 13 |
| 5.3 Wat de landelijke overheid agendeert | 13 |
| 6. Concrete uitgangspunten voor strategie en communicatiemiddelen voor risicocommunicatie | 15 |
| 6.1 Risico's en gevaren: het beestje bij de naam | 15 |
| 6.2 Volledigheid en transparantie | 15 |
| 6.3 Behalve generiek ook specifiek | 15 |
| 6.4 Het goede moment | 15 |
| 7. Rolverdeling bij risicocommunicatie | 16 |
| 7.1 Rol en verantwoordelijkheid van gemeenten en Veiligheidsregio | 16 |
| 7.1.1 Rol en verantwoordelijkheid Veiligheidsregio | 16 |
| 7.1.2 Rol en verantwoordelijkheid gemeenten | 17 |
| 7.2 Rollen en verantwoordelijkheden overige partijen | 17 |
| 7.2.1 Rollen en verantwoordelijkheden partners in veiligheid | 17 |
| 7.2.2 Rol en verantwoordelijkheid risicoveroorzakers | 17 |
| 7.2.3 Rol en verantwoordelijkheid Provincie | 17 |
| 7.2.4 Rol en verantwoordelijkheid operationele hulpdiensten | 17 |
| 8. Vervolgstappen | 18 |
| 8.1 Uitvoeringsplan 2022 | 18 |
| 8.2 Uitvoeringsplan 2023 | 18 |
| 8.3 Uitvoeringsplan 2024 | 19 |
| 8.4 Monitoring samenwerking gemeenten | 19 |
| Bijlage 1: Afwegingskader risicocommunicatie | 20 |
| Bijlage 2: Resultaten online enquête gemeenten Zuidoost-Brabant | 22 |

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

Management samenvatting

Met dit nieuwe 'Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025' geven we wederom invulling aan de in de Wet veiligheidsregio's aan ons opgedragen taak om de bevolking te informeren over rampen en crises die de regio kunnen treffen. Het plan bouwt voort op het vorige beleidsplan risicocommunicatie en is in samenwerking met gemeenten tot stand gekomen.

Risicocommunicatie omvat voorlichting en communicatie over risico's waar mensen aan blootgesteld kunnen worden. Risicocommunicatie gaat enerzijds over de handelingsperspectieven waarmee mensen hun zelfredzaamheid kunnen vergroten en anderzijds over de maatregelen die de overheid zelf en andere partijen nemen om gevaren en risico's te beperken of de maatregelen die worden getroffen wanneer zich een ramp of crisis voordoet. De risicocommunicatie die onderwerp is van dit beleidsplan, heeft betrekking op externe veiligheid en op rampen en crises uit het Regionaal Risicoprofiel waarbij de veiligheid en gezondheid van inwoners in hun fysieke woon- en leefomgeving aan de orde zijn.

Het ultieme doel van risicocommunicatie is dat inwoners zelfredzaam en samenredzaam zijn. Zelfredzaamheid en samenredzaamheid omvatten alle handelingen die inwoners verrichten ter voorbereiding op, tijdens en na een ramp of crisis om zichzelf en anderen te helpen en de gevolgen van die ramp of crisis te beperken.

Om dit doel van risicocommunicatie te bereiken, gaat de gezamenlijke ambitie van gemeenten en Veiligheidsregio verder dan wat de Wet veiligheidsregio's zegt. Deze wet heeft het uitsluitend over 'informatie verstrekken'. Maar met alleen informatie verstrekken zijn we er niet. Communicatie, en dus ook risicocommunicatie, veronderstelt tweerichtingsverkeer. We willen dat er in de samenleving meer kennis en besef ontstaat over mogelijke rampen en crises en de daaraan verbonden risico's en gevaren.

Nieuw is dat nadrukkelijk de behoefte van onze inwoners is meegenomen bij het bepalen van de focus voor risicocommunicatie. Deze behoefte is afgezet tegen de impact en waarschijnlijkheid van het risico. Hieruit vloeit de focus voor de beleidsperiode tot en met 2025 voor risicocommunicatie voort:

1. We zetten in op het vergoten van de algemene weerbaarheid van onze inwoners door hen te bewegen zich beter voor te bereiden op rampen en crises in zijn algemeen.
 2. We zetten specifiek in op de risico's: aantasting cybersecurity en cyberdreigingen, natuurbranden, storm en windhozen, verstoring Telecommunicatie en ICT en extreem geweld en terrorisme.
- Deze focus is gelijk aan die van het programma 'Weerbare samenleving'.

Samen met gemeenten kunnen we gestalte geven aan risicocommunicatie. Voor de uitvoering van dit beleidsplan is daarom wederzijds commitment nodig: een krachtige samenwerking tussen veiligheidsregio's en gemeenten die leidt tot gezamenlijke prioriteitstelling en capaciteitsinzet. Gemeenten zijn, net als in de afgelopen beleidsperiode, afzender en uitvoerder van risicocommunicatie. De Veiligheidsregio heeft regie, coördineert, adviseert en faciliteert. Vooralsnog blijft de rolverdeling zoals de afgelopen jaren is vastgesteld gehandhaafd. Om gehoor te geven aan de geluiden die opgaan voor een herziening van deze rolverdeling, vindt in 2022 een onderzoek plaats. Op basis van de resultaten van dit onderzoek vindt al dan niet een tussentijdse aanpassing dit beleidsplan plaats.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

1. Inleiding

Dit beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant vormt het vervolg op het Brabant brede risicocommunicatiebeleidsplan 2015-2018, dat met een jaar werd verlengd tot 2019. In verband met de coronacrisis werd het traject ter vaststelling van de Visie van VRBZO 2025 in 2020 uitgesteld en daarmee ook de voorbereidingen op het beleidsplan voor risicocommunicatie.

Inmiddels is de Visie 2025 vastgesteld. Eén van de thema's binnen de nieuwe Visie is 'Werken aan een weerbare samenleving'. Hieraan is een Uitvoeringsagenda voor 2021 gekoppeld waarin als doelstelling is opgenomen het opleveren van een nieuw beleidsplan voor risicocommunicatie.

Nieuw is dat nadrukkelijk de behoefte van onze inwoners is meegenomen bij het bepalen van de focus voor risicocommunicatie. Deze behoefte is uitgedrukt in de mate van zorgen en de mate van informatiebehoefte. Bij de risico's waarover inwoners zich de grootste zorgen maken en waarover zij willen worden geïnformeerd, ligt de meeste behoefte. Dit is afgewogen tegen de impact en de waarschijnlijkheid van deze risico's. Op basis van die afweging is een focus aangebracht voor de inzet van risicocommunicatie.

De focus die in dit beleidsplan voor risicocommunicatie wordt gehanteerd, is dezelfde als die van het programma 'Weerbare samenleving'. Hiermee is de onderlinge samenhang geborgd en is er een goede aansluiting van dit beleidsplan op het programmaplan.

Bij de totstandkoming van dit plan zijn inzichten vanuit de 21 gemeenten meegenomen. Enerzijds door de conclusies en aanbevelingen die voortvloeiden uit een evaluatie van het beleidsplan 2015-2018 in ogenschouw te nemen. Anderzijds door een klankbordgroep van communicatieprofessionals en ambtenaren rampenbestrijding te betrekken bij het opstellen van dit beleidsplan. Het beleidsplan is te beschouwen als de gezamenlijke visie op risicocommunicatie van alle 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.

Met dit nieuwe beleidsplan geven we wederom invulling aan de in de Wet veiligheidsregio's aan ons opgedragen taak om de bevolking te informeren over rampen en crises die de regio kunnen treffen. Voor de concrete uitwerking stellen we jaarlijks een uitvoeringsplan op.

2. Begrippen in relatie tot risicocommunicatie

We starten dit beleidsplan met een begrippenkader. Daarin schetsen we kort de wettelijke opdracht, duiden we enkele begrippen en lichten we de reikwijdte van dit plan toe.

2.1 Wat de wet ervan zegt

Hoewel de term 'risicocommunicatie' niet letterlijk in de Wet veiligheidsregio's is opgenomen, staat hierin wel beschreven dat zowel gemeenten als de veiligheidsregio's taken hebben op het gebied van het informeren over risico's.

In artikel 7 lezen we: *De burgemeester draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de oorsprong, omvang en de gevolgen van een ramp of crisis die de gemeente bedreigt of treft, alsmede over de daarbij te volgen gedragslijn.*

In artikel 46 lezen we: *Het bestuur van de Veiligheidsregio draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de rampen en de crises die de regio kunnen treffen, over de maatregelen die zijn getroffen ter voorkoming en bestrijding of beheersing hiervan en over de daarbij te volgen gedragslijn.*

In 2020 is de Wet veiligheidsregio's in opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid geëvalueerd door een onafhankelijke evaluatiecommissie. Ten tijde van het schrijven van dit risicocommunicatiebeleidsplan is nog niet volledig te overzien welke consequenties deze evaluatie in de praktijk zal hebben. Desondanks is het goed om de belangrijkste zaken die naar voren komen uit de evaluatie ten aanzien van risicocommunicatie hier te vermelden.

1. De evaluatiecommissie constateert dat de huidige wet onvoldoende prikkels en houvast biedt om op een dynamische en interactieve wijze invulling te geven aan afstemming, coördinatie en doelen van risicocommunicatie. De huidige wet legt te veel nadruk op het middel in plaats van het doel. Risicocommunicatie wordt nog te weinig integraal opgepakt als cruciaal onderdeel van risicobeheersing en het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners. Risicocommunicatie kan daarbij niet los worden gezien van een goede informatievoorziening.
2. Verder concludeert de commissie dat een eenduidige informatievoorziening aan de samenleving over bestaande risico's en bijbehorende handelingsperspectieven van belang is. Ook voor risicocommunicatie vervullen de nationale crisisbeheersingsorganisatie en de dienst crisisbeheersing op nationaal en regionaal niveau een regierol zodat er afstemming is tussen betrokken partijen.

Al in het beleidsplan 2015-2019 is voor de regio Zuidoost-Brabant de keuze gemaakt om met risicocommunicatie 'verder te gaan dan de wet zegt'. Het vergroten van zelfredzaamheid is onderkend als het uiteindelijke doel van risicocommunicatie. Ten aanzien van het eerste evaluatiepunt kunnen we dus stellen dat onze regio deze ambitie al heeft. We zetten deze ambitie ook voort. Meer hierover in hoofdstuk 3. Daarnaast zorgen we door het gebruik van een afwegingskader voor risicocommunicatie en de focus die hieruit naar voren komt voor een integrale aanpak van risicocommunicatie. Meer hierover in hoofdstuk 4.

Met betrekking tot het tweede evaluatiepunt kan gezegd worden dat er voor risicocommunicatie meer aansluiting is gevonden door het Regionaal Risicoprofiel centraal te stellen bij het maken van keuzes voor risicocommunicatie en het bepalen van de focus.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

2.2 Definitie risicocommunicatie

Risicocommunicatie omvat voorlichting en communicatie over risico's waar mensen aan blootgesteld kunnen worden. Risicocommunicatie gaat enerzijds over de handelingsperspectieven waarmee mensen hun zelfredzaamheid kunnen vergroten en anderzijds over de maatregelen die de overheid zelf en andere partijen nemen om gevaren en risico's te beperken of de maatregelen die worden getroffen wanneer zich een ramp of crisis voordoet.

Risicocommunicatie kan proactief en reactief ingezet worden. Bij *proactieve risicocommunicatie* gaat het om de inzet van risicocommunicatie voor die risico's waarbij aan het begin van een beleidsperiode is vastgesteld dat zat zij het hoogst scoren bij zowel professionals als inwoners. *Reactieve risicocommunicatie* is risicocommunicatie die wordt ingezet bij een nu nog niet te voorziene behoefte die gedurende de beleidsperiode ontstaat. Dit kan een behoefte vanuit onze inwoners, onze gemeenten, de regio of vanuit het land zijn.

2.3 Zelfredzaam en samenredzaam

Bij zelfredzaamheid gaat het om het vermogen van inwoners om zichzelf tijdens een ramp of crisis te kunnen redden tot de hulpdiensten aanwezig zijn en de hulpverlening overnemen. Onder samenredzaam verstaan we de situatie waarin mensen die dat niet zelf kunnen of daar niet zelf in kunnen voorzien, daar hulp bij krijgen van anderen (bijv. burens of familie). Omdat er steeds meer verminderd-zelfredzamen (zoals ouderen met een zorgbehoefte) langer zelfstandig thuis wonen, groeit de behoefte aan samenredzaamheid. Uitgangspunt voor de inzet van risicocommunicatie is dat we de verminderd zelfredzamen bereiken via de zelfredzamen door de samenredzaamheid te bevorderen. Daarnaast gaan we ervanuit dat de verminderd zelfredzamen die intramuraal zorg ontvangen voldoende worden ondersteund en er al voorbereiding op rampen en crises is getroffen door middel van planvorming van de betreffende instelling.

2.4 Risicocommunicatie en crisiscommunicatie: verschil en relatie

Risicocommunicatie heeft betrekking op een mogelijke ramp of crisis en de bijbehorende gevaren en handelingsperspectieven. Bij crisiscommunicatie is er daadwerkelijk sprake van een ramp of crisis en gaat het over de gevolgen van die ramp of crisis en over de gevaren en handelingsperspectieven die op dat moment aan de orde zijn.

Behalve dit verschil tussen risicocommunicatie en crisiscommunicatie is er ook sprake van een relatie c.q. wisselwerking. De zorg voor veiligheid wint aan kracht, wanneer de informatie over een risico al onderwerp is (geweest) van risicocommunicatie en niet voor het eerst wordt verstrekt wanneer de ramp of crisis zich voordoet. Doeltreffende risicocommunicatie helpt de effectiviteit van crisiscommunicatie te vergroten: 'de koude fase helpt de warme'.

Gezien de relatie en wisselwerking tussen risico- en crisiscommunicatie, zorgen we uiteraard voor een goede verbinding tussen beide werkvelden. Zo vormen de actuele landelijke kernboodschappen voor risicocommunicatie het uitgangspunt bij de eerste inzet van crisiscommunicatie. Daarnaast worden (indien nodig) de landelijke kernboodschappen voor risicocommunicatie aangepast op basis van opgedane ervaringen bij daadwerkelijke crisissituaties.

2.5 Fysieke veiligheid en Regionaal Risicoprofiel

De risicocommunicatie die onderwerp is van dit beleidsplan, heeft betrekking op externe veiligheid en op rampen en crises waarbij de veiligheid en gezondheid van inwoners in hun fysieke woon- en leefomgeving aan de orde zijn. Risicocommunicatie over sociaal-maatschappelijke veiligheid laten we buiten beschouwing.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

Het uitgangspunt voor de risico's waarvoor risicocommunicatie ingezet kan worden, zijn de risico's die zijn opgenomen in het huidige Regionaal Risicoprofiel van Zuidoost-Brabant. Op dit moment is de methodiek die ten grondslag ligt aan dit risicoprofiel in ontwikkeling. De verwachting is echter dat de risico's in een nieuw Regionaal Risicoprofiel in grote mate overeenkomen met de risico's in het huidige risicoprofiel. Mochten er accentverschillen ontstaan gedurende de looptijd van dit risicocommunicatiebeleidsplan, dan worden de consequenties voor risicocommunicatie in kaart gebracht en wordt bezien of bijsturing noodzakelijk is.

3. Onze ambitie voor risicocommunicatie: we gaan verder dan wat de wet zegt

Het ultieme doel van risicocommunicatie is dat inwoners zelfredzaam en samenredzaam zijn. Zelfredzaamheid en samenredzaamheid omvatten alle handelingen die inwoners verrichten ter voorbereiding op, tijdens en na een ramp of crisis om zichzelf en anderen te helpen en de gevolgen van die ramp of crisis te beperken.

3.1 Gezamenlijke ambitie

Om dit doel van risicocommunicatie te bereiken gaat de gezamenlijke ambitie verder dan wat de Wet veiligheidsregio's zegt. Deze wet heeft het uitsluitend over 'informatie verstrekken'. Maar met alleen informatie verstrekken zijn we er niet, werd al in het vorige risicocommunicatiebeleidsplan geconstateerd. Nog steeds onderschrijven we dat onze ambitie verder reikt. Communicatie, en dus ook risicocommunicatie, veronderstelt tweerichtingsverkeer. We willen dat er in de samenleving meer kennis en besef ontstaat over mogelijke rampen en crises en de daaraan verbonden risico's en gevaren.

Om deze ambitie te verwezenlijken:

1. Brengen we focus aan voor risico's en zetten we risicocommunicatie in voor die risico's die het grootst zijn.
2. Richten we ons op het vergroten van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners. Hierbij bereiken we verminderd zelfredzamen via de zelfredzamen waarmee we streven naar samenredzaamheid.
3. Zetten we in op de verhoging van kennis en bewustzijn, zodat inwoners worden gestimuleerd en gefaciliteerd in het nemen van hun verantwoordelijkheid om zelfredzaam en samenredzaam te zijn.
4. Nemen we de behoeften en wensen van inwoners op het gebied van risicocommunicatie mee als uitgangspunt.

Samen met gemeenten kunnen we deze ambitie gestalte geven. Voor de uitvoering van dit beleidsplan is daarom wederzijds commitment nodig: een krachtige samenwerking tussen veiligheidsregio's en gemeenten die leidt tot gezamenlijke prioriteitstelling en capaciteitsinzet.

3.2 Doelstellingen risicocommunicatie

Uit bovenstaande ambitie komen de volgende doelstellingen voor risicocommunicatie naar voren:

1. Vergroten van de kennis over risico's.
2. Vergroten van bewustzijn van het bestaan van risico's.
3. Aanzetten tot gedrag waardoor men is voorbereid op rampen en crises.

Uitgangspunt is dat zowel de overheid als de inwoner verantwoordelijkheid dragen. De overheid heeft de plicht om te informeren en om transparant, volledig en zo effectief mogelijk te communiceren. Inwoners hebben de verantwoordelijkheid om zich te laten informeren over risico's, over de maatregelen die de overheid treft of heeft getroffen en over de mogelijkheden om zelfredzaam te zijn. Veiligheidsregio en gemeenten verplichten zich om de inwoner daarbij te stimuleren.

4. Proactieve risicocommunicatie: afweging tussen behoefte- en risicoprioriteit

4.1 Afwegingskader voor risicocommunicatie

In het verleden werd de inzet voor risicocommunicatie vooral bepaald vanuit de (bestuurlijke) behoefte van de gemeenten. Er was met name aandacht voor de inzet van risicocommunicatie voor de prioritaire risico's uit het regionale risicoprofiel, soms aangevuld met andere thema's.

Aangezien we ons met risicocommunicatie richten op inwoners van Zuidoost-Brabant is juist ook de behoefte van hen van groot belang. Immers, daar waar een behoefte aan informatie is, kan risicocommunicatie een groter effect sorteren dan wanneer er geen behoefte aan informatie is. Om die reden is er voor de huidige beleidsperiode voor gekozen om de behoefte van inwoners mee te laten wegen bij de keuzes die we maken ten aanzien van de proactieve inzet van risicocommunicatie. Dit is mede gebeurd op nadrukkelijke wens vanuit de gemeenten, wat naar voren kwam uit de evaluatie met gemeenten.

Naast de behoefte die onze inwoners hebben, is er natuurlijk ook nog de kijk die 'professionals' zelf hebben op de risico's en de inzet van risicocommunicatie. Door de 'behoefteprioriteit' van onze inwoners af te zetten tegen de 'risicoprioriteit' van professionals komen we tot een afwegingskader. Zie bijlage 1, pagina 16. Bij de totstandkoming van dit afwegingskader, de verschillende onderdelen die hierin zijn meegewogen en de weging zelf, is zowel een klankbordgroep van gemeenten (bestaande uit ambtenaren rampenbestrijding en communicatieprofessionals) als professionals vanuit crisisbeheersing en GHOR betrokken.

Behoefteprioriteit

Om de *behoefteprioriteit* vast te stellen hebben we een onderzoek gedaan naar de risicoperceptie van onze inwoners. Ten aanzien van de risico's uit het regionaal risicoprofiel is uitgevraagd waarover men zich de meeste zorgen maakt, men de meeste informatiebehoefte heeft en men zich het minst op voorbereid acht. Zie onderzoeksrapport 'Rapportage risicoperceptie inwoners Zuidoost-Brabant'. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

1. Inwoners van onze regio maken zich het meest zorgen om risico's met grote gevolgen waarvan men zich een beeld kan vormen. De minste zorgen maakt men zich om risico's die men onwaarschijnlijk acht en waarvan men zich moeilijker een beeld kan vormen.
2. Inwoners van onze regio hebben de grootste informatiebehoefte ten aanzien van risico's waarover men zich veel zorgen maakt én die niet zo vaak voorkomen. Minder informatiebehoefte hebben zij ten aanzien van risico's die zeer onwaarschijnlijk zijn en waarvan de gevolgen minder groot zijn.
3. Inwoners achten zich over het algemeen niet goed voorbereid op de risico's die zich kunnen voordoen.

Risicoprioriteit

Om de *risicoprioriteit* vanuit de professionals vast te stellen gaan we uit van de risico's in het Regionaal Risicoprofiel¹. Aangezien risicocommunicatie erop gericht is om de zelfredzaamheid en samenredzaamheid te bevorderen om zo slachtoffers te voorkomen en het dagelijks leven zo goed mogelijk door te kunnen laten gaan, wordt de risicoprioriteit uit de volgende elementen opgebouwd: impact, waarschijnlijkheid, slachtoffers en dagelijks leven. Ook de capaciteit van de hulpdiensten speelt een rol in de risicoprioriteit. Het bepaalt in hoeverre inwoners op hun eigen zelfredzaamheid zijn aangewezen. Deze elementen zijn uit het Regionaal Risicoprofiel te halen. Daarnaast bestaat de risicoprioriteit uit de prioriteit die gemeenten toekennen aan de risico's uit het Regionaal Risicoprofiel voor de inzet van risicocommunicatie². Hoe hoger op deze indicatoren wordt gescoord, hoe hoger de risicoprioriteit.

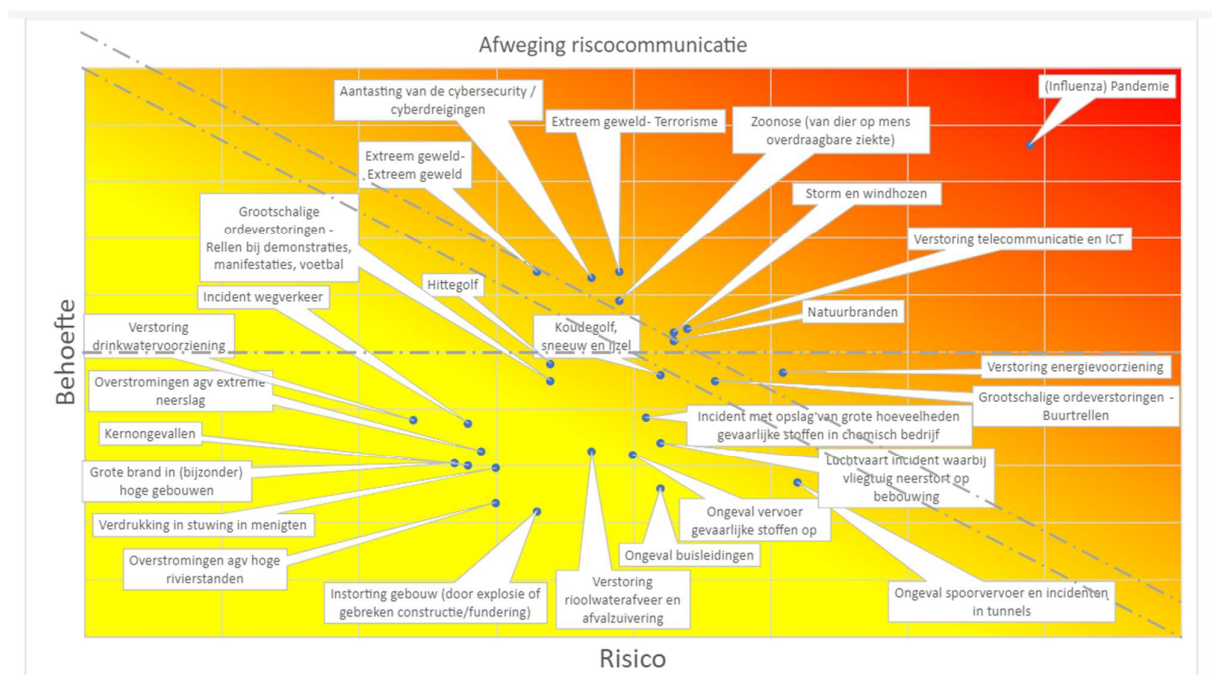
¹ Een paar risico's worden niet meegenomen in de afweging. Zie bijlage 1 pagina 16 voor toelichting.

² Dit is in het voorjaar van 2021 via een online enquête onder de 21 gemeenten van Zuidoost-Brabant onderzocht. Zie bijlage 2,

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

4.2 Focus proactieve risicocommunicatie 2022-2025

Om risicocommunicatie zo effectief mogelijk te laten zijn, zetten we in op die risico's uit het Regionaal Risicoprofiel waarvan zowel de behoefteprioriteit als de risicoprioriteit het hoogst is. In onderstaande afbeelding (onderdeel van het afwegingskader voor risicocommunicatie) wordt dit gevisualiseerd.



In de rechterbovenhoek staan de risico's waarvan zowel de behoefte- als de risicoprioriteit het hoogst is. Dit zijn:

1. Pandemie
2. Extreem geweld en terrorisme
3. Aantasting cybersecurity en cyberdreigingen
4. Zoönosen
5. Storm en windhozen
6. Verstooring Telecommunicatie en ICT
7. Natuurbranden

Gezien de huidige situatie ten aanzien van de coronapandemie en de landelijke communicatieaanpak hiervoor, is de inschatting dat een algemene risicocommunicatie-inzet voor pandemie in deze beleidsperiode niet wenselijk is. Voor het risico zoönosen is de veiligheidsregio niet als eerste partij aan zet om een risicocommunicatiestrategie te ontwikkelen en uit te rollen.

Uitgangspunt voor de beleidsperiode tot en met 2025 is dat proactieve risicocommunicatie zich richt op 5 van de 7 bovengenoemde risico's: aantasting cybersecurity en cyberdreigingen, natuurbranden, storm en windhozen, verstooring Telecommunicatie en ICT en extreem geweld en terrorisme.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

Concreet betekent de focus op deze 5 risico's voor risicocommunicatie dat reeds bestaande risicocommunicatiestrategieën worden aangescherpt en dat voor die risico's waarvoor deze er nog niet zijn, een strategie wordt ontwikkeld. Hierbij is het uitgangspunt om te streven naar een integrale aanpak voor proactieve risicocommunicatie waarbij we gehoor geven aan een van de evaluatiepunten uit de Wet veiligheidsregio's die betrekking heeft op risicocommunicatie.

Gezien de geringe eigen inschatting van de mate van voorbereid zijn op risico's in zijn algemeenheid, wordt daarnaast een beïnvloedingsstrategie ontwikkeld gericht op inwoners uit Zuidoost-Brabant om hen te verleiden zich beter voor te bereiden op risico's in zijn algemeenheid.

4.3 Lopende risicocommunicatietrajecten

Gedurende de looptijd van het vorige beleidsplan risicocommunicatie is in samenwerking met de spoorgemeenten in Zuidoost-Brabant en de spoorgemeenten van Brabant-Noord een risicocommunicatiestrategie ontwikkeld ten aanzien van vervoer gevaarlijke stoffen per spoor. In gezamenlijkheid met Veiligheidsregio Brabant-Noord en de spoorgemeenten is deze strategie uitgewerkt in concrete communicatiemiddelen en campagnes. In 2022-2025 blijven we de risicocommunicatieboodschap ten aanzien van vervoer gevaarlijke stoffen onder de aandacht brengen bij de beoogde doelgroepen door middel van campagnes. Verschillende spoorgemeentes hebben de komende jaren een woningopgave en verdichtingswens in de spoorzones. Het belang van risicocommunicatie als één van de externe veiligheidsmaatregelen neemt hierdoor toe.

5. Reactieve risicocommunicatie: een manier om met dynamiek om te gaan

Naast proactieve risicocommunicatie voor de risico's waarvan de behoefteprioriteit en risicoprioriteit het hoogst is, kunnen we risicocommunicatie ook reactief inzetten. Er kan immers sprake zijn van bepaalde situaties, actualiteit of veranderingen op het gebied van veiligheid en risico's, waardoor een acute behoefte ontstaat aan risicocommunicatie. Zo kunnen ontwikkelingen of gebeurtenissen in de samenleving leiden tot een reactieve inzet van risicocommunicatie.

5.1 Aanvullende behoefte van inwoners

Hoewel in 2021 een grootschalig risico perceptieonderzoek heeft plaatsgevonden dat aan het eind van de beleidsperiode ter voorbereiding op de nieuwe beleidsperiode zal worden herhaald, kan er gedurende de looptijd van dit risicocommunicatiebeleidsplan een aanvullende behoefte vanuit inwoners ontstaan. Er kunnen zich ontwikkelingen voordoen die niet te voorzien waren, waardoor een behoefte kan ontstaan of veranderen. Een dergelijke behoefte wordt zichtbaar via mediamonitoring, maar ook in landelijke onderzoeken met betrekking tot veiligheid(sbeleving), zoals de Risico- en crisisbarometer die ieder half jaar in opdracht van het NCTV wordt uitgevoerd.

5.2 Aanvullende behoefte vanuit gemeenten

Ook gemeenten kunnen gedurende de looptijd van dit risicocommunicatiebeleidsplan een veranderde of aanvullende behoefte hebben ten aanzien van de inzet van risicocommunicatie. Uiteraard kunnen we andere thema's agenderen mits die te maken hebben met fysieke veiligheid. De behoefte aan risicocommunicatie kan ook gemeente gebonden zijn. Bijvoorbeeld vanwege risico's of gevaren die zich lokaal voordoen of omdat van een bepaalde ramp of crisis de impact in de ene gemeente groter is dan in de andere. Er is dus niet altijd een regio brede aanpak nodig. Ook kan de afdeling Omgevingsadvisering gemeenten adviseren om risicocommunicatie in te zetten als omgevingsmaatregel bij nieuwe ontwikkelingen in een gemeente.

5.3 Wat de landelijke overheid agendeert

Er zijn ook onderwerpen op het gebied van risicocommunicatie die door de landelijke overheid worden geagendeerd, zoals de campagnes ten aanzien van NL-Alert. Veiligheidsregio's en/of gemeenten kunnen bij die communicatie aansluiten. Dat kan in algemene zin door inwoners te verwijzen naar de beschikbare informatie. Of een dergelijke campagne te ondersteunen via gemeentelijke communicatiekanalen.

Samenvattend: naast de proactieve inzet van risicocommunicatie voor die risico's waarvan de behoefte- en risicoprioriteit het hoogst is, hanteren we bij de inzet van reactieve risicocommunicatie een dynamische agenda. Deze stelt ons in staat om te reageren op situaties die zich voordoen in de maatschappij. De leidraad voor deze dynamische agenda wordt gevormd door:

- Risicoperceptie of acceptatie van inwoners en de daaruit af te leiden behoeften aan informatie.
- Ontwikkelingen en behoeften bij gemeenten en in de regio. Een voorbeeld: Op dit moment heeft de ontwikkeling van een nieuwe methodiek voor het Regionaal Risicoprofiel al de aandacht. De verwachting is dat dit niet zal leiden tot een Regionaal Risicoprofiel dat geheel andere risico's kent

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

dan het huidige. Mochten er accentverschillen zijn, dan worden de consequenties voor risicocommunicatie in kaart gebracht en vindt er mogelijk bijsturing plaats.

- Situaties die aanleiding geven voor risicocommunicatie die op die specifieke situaties is afgestemd.

Om reactieve risicocommunicatie snel en daadkrachtig in te kunnen zetten wanneer zich een ontwikkeling voordoet die daarom vraagt, wordt een reactieve risicocommunicatie-aanpak met beschrijving van rollen en taken en een flexibel inzetbare middelenmix ontwikkeld.

6. Concrete uitgangspunten voor strategie en communicatiemiddelen van risicocommunicatie

We zetten met risicocommunicatie vooral in op het vergroten van de kennis over risico's en gevaren, het verhogen van het risicobewustzijn en het verstrekken van een handelingsperspectief om de zelfredzaamheid en samenredzaamheid te vergroten. We weten op welke risico's we ons met proactieve risicocommunicatie gaan richten en hebben ruimte om met reactieve risicocommunicatie flexibel in te spelen op aanvullende of veranderende behoeften. Hoe we inwoners het beste met risicocommunicatie bereiken staat in dit hoofdstuk beschreven.

6.1 Risico's en gevaren: het beestje bij de naam

Risicocommunicatie wint aan betekenis en doelmatigheid, wanneer we duidelijk zijn en ons zo min mogelijk bedienen van verhullende boodschappen. Zo blijkt in de praktijk dat het woord 'gevaar' beter aansluit bij de belevingswereld van inwoners dan de term 'risico'. Onderzoek laat zien dat inwoners het concept 'kans x effect = risico' vaak niet begrijpen. Dus willen we het beestje zoveel mogelijk bij de naam noemen: we communiceren het woord 'gevaar' waar dat past en kan en hanteren de term 'risico' in alle andere gevallen. Daarnaast sluiten we in onze bewoordingen aan bij het taalgebruik dat onze inwoners zelf hanteren. Zo is communicatie herkenbaar en begrijpelijk

6.2 Volledigheid en transparantie

Om effectief te communiceren over risico's en gevaren, is het van belang dat de samenleving vertrouwen heeft in de afzender van de boodschap. Volledigheid en transparantie in risicocommunicatie zijn daarvoor een vereiste: over risico's en gevaren, over beleid en maatregelen en ook over de redenen waarom sommige risico's en gevaren worden geaccepteerd en bepaalde maatregelen wel of niet worden getroffen.

6.3 Behalve generiek ook specifiek

Afhankelijk van het risico/gevaar kiezen we ervoor zo specifiek mogelijk te communiceren over de mogelijke gevolgen voor de doelgroep. Als het mogelijk is zoomen we in op specifieke situaties en omstandigheden. Is dat niet mogelijk dan houden we het op gemeenschappen.

6.4 Het goede moment

Doelmatige risicocommunicatie is vaak ook een kwestie van timing en 'het goede moment' kiezen. Dat verhoogt de kans om aan te sluiten bij de wensen en behoeften van inwoners en hun belevingswereld. Bij reactieve risicocommunicatie is dat moment er als vanzelfsprekend. Het ontstaat immers vanuit een bepaalde behoefte. Bij proactieve risicocommunicatie is het aan te bevelen om daar waar mogelijk een 'haakje' oftewel aanleiding te gebruiken voor het moment om daadwerkelijk te communiceren.

7. Rolverdeling bij risicocommunicatie

De hoofdtaak voor risicocommunicatie ligt bij de gemeenten en Veiligheidsregio's. Daarnaast hebben enkele andere partijen een bepaalde rol of verantwoordelijkheid: de operationele hulpdiensten, de Provincie, diverse veiligheidspartners en risicoveroorzakers. Om de ambities uit dit beleidsplan te verwezenlijken, is vooral de samenwerking tussen gemeenten en Veiligheidsregio essentieel. Hieronder wordt dieper ingegaan op de rol en verantwoordelijkheid van de gemeenten, de Veiligheidsregio en de overige partijen die een bijdrage kunnen leveren aan risicocommunicatie.

7.1 Rol en verantwoordelijkheid gemeenten en Veiligheidsregio

Hoewel zowel Veiligheidsregio als gemeente een wettelijke taak hebben op het gebied van risicocommunicatie, was het uitgangspunt binnen het vorige beleidsplan dat gemeenten dé hoofdrolspeler zijn als het gaat om risicocommunicatie. De gemeenten staan dicht bij de inwoners en beschikken over belangrijke kanalen om doelgericht en effectief te communiceren. Vandaar de keuze om het afzenderschap en de uitvoering van risicocommunicatie bij de gemeenten te beleggen.

Van belang om te onderkennen is dat de afgelopen jaren steeds vaker geluiden opgaan om te bezien of er mogelijkheden zijn om ten aanzien van bijvoorbeeld regiobrede risico's over te gaan tot een gezamenlijk afzenderschap en uitvoering van risicocommunicatie waarbij zowel gemeenten als Veiligheidsregio afzender en uitvoerder van risicocommunicatie zijn. Gemeenten die voorstander zijn, geven als meerwaarde van deze aanpak aan dat de Veiligheidsregio als onafhankelijke expert waarde kan toevoegen door mede afzender en uitvoerder van risicocommunicatie te zijn.

Echter, niet alle gemeenten binnen VRBZO onderschrijven het bovenstaande. Daarnaast is bestuurlijk vastgesteld dat activiteiten die voortvloeien uit de Visie 2025 binnen bestaande financiële kaders moeten plaatsvinden. Zou de veiligheidsregio mede afzender en uitvoerder voor risicocommunicatie worden, dan betekent dit dat er onder andere op het publiekgerichte communicatiekanalen ontwikkeld moeten worden.

Vooralsnog blijft de rolverdeling zoals de afgelopen jaren is vastgesteld gehandhaafd. Om gehoor te geven aan de geluiden die opgaan voor een herziening van deze rolverdeling, wordt hiervoor in 2022 een onderzoek ingericht. Dit onderzoek zal plaatsvinden onder alle 21 gemeenten en is enerzijds bedoel om de wenselijkheid van een herziening van de rolverdeling te peilen. Anderzijds is dit onderzoek gericht op de achterliggende vraag die aan deze wens ten grondslag ligt waarbij ook aandacht zal zijn voor de capaciteit en middelen die er voor risicocommunicatie beschikbaar is. Op basis van de resultaten van dit onderzoek vindt vervolgens al dan niet een aanpassing van het risicocommunicatiebeleidsplan plaats met betrekking tot de rolverdeling tussen gemeenten en Veiligheidsregio's zoals omschreven in paragraaf 7.1.1 en 7.1.2.

7.1.1 Rol en verantwoordelijkheid Veiligheidsregio

De veiligheidsregio heeft een wettelijke taak als het om risicocommunicatie gaat. Deze komt tot uiting in de regierol die de Veiligheidsregio op zich neemt bij risicocommunicatie. Zij zorgt voor verbinding en afstemming tussen diverse partijen, coördineert bij de totstandkoming van regiobrede risicocommunicatiestrategieën en adviseert gemeenten bij vraagstukken op lokaal niveau. Gezien de veelheid aan communicatieopgaven bij de gemeenten is er niet altijd voldoende prioriteit en capaciteit bij gemeenten om proactief om te gaan met risicocommunicatie. Om deze reden heeft de veiligheidsregio een aanjagende rol en faciliteert zij gemeenten maximaal bij de uitvoering van risicocommunicatie.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

De veiligheidsregio:

1. Treedt op als netwerkmanager en adviseur. Zorgt voor beleid, coördinatie, regie, strategie en afstemming voor een regiobrede aanpak van risicocommunicatie. Stimuleert daartoe alle betrokken partners door hen voldoende te faciliteren en geeft gevraagd en ongevraagd advies.
2. Fungeert als kennisbank voor regionale partners.

7.1.2 Rol en verantwoordelijkheid gemeenten

Gemeenten hebben een wettelijke taak op het gebied van risicocommunicatie. Deze wordt als volgt omschreven. Gemeenten:

1. Treden op als netwerkmanager (binnen de eigen gemeente) en adviseur en zorgen voor coördinatie, regie en afstemming om te komen tot de voor hun grondgebied benodigde aanpak van risicocommunicatie. Hiervoor kan advies ingewonnen worden bij de veiligheidsregio.
2. Stimuleren risicoveroorzakende bedrijven tot het inzetten risicocommunicatie in de gevallen waarin zij bevoegd gezag zijn. Binnen de nieuwe Omgevingswet kunnen gemeenten dit tot uiting laten komen in een zogenaemde Zorgplicht.
3. Houden voeling met inwoners over risico's en gevaren en spelen daar actief op in.
4. Zijn afzender en uitvoerder van risicocommunicatie en zorgen voor het inzetten van communicatiemiddelen.

7.2 Rollen en verantwoordelijkheden overige partijen

7.2.1 Rol en verantwoordelijkheid partners in veiligheid

Binnen het veiligheidsdomein bevinden zich diverse partners die vanuit verschillende invalshoeken een rol (kunnen) vervullen bij risicocommunicatie: o.a. waterschap, nutsbedrijf, omgevingsdienst. De wijze waarop en mate waarin zij betrokken zijn, is afhankelijk van het risico, de doelgroep en het doel waar de risicocommunicatie zich op richt. De betrokkenheid kan verschillende vormen aannemen: adviserend, ondersteunend, uitvoerend.

Met de partners die een relatie hebben met de risico's waarvoor wij proactieve risicocommunicatie willen inzetten (Uitval Telecommunicatie en ICT en Aantasting cybersecurity en cyberdreigingen) streven we naar het maken van nadere afspraken om samen te werken op het gebied van risicocommunicatie.

7.2.2 Rol en verantwoordelijkheid risicoveroorzakers

In samenwerking met de betreffende gemeenten betrekken we de (potentiële) risicoveroorzakers actief bij onze risicocommunicatie. De maatregelen om die risico's te beperken en eventueel te bestrijden, zijn immers behalve van de overheid ook afkomstig van henzelf. Verwacht mag worden dat risicoveroorzakers vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en met het oog op hun reputatie zelf belang hechten aan goede communicatie. Het is daarom belangrijk om de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van risicocommunicatie met hen te delen.

Risicoveroorzakers op hun verantwoordelijkheid op het gebied van risicocommunicatie aanspreken, kan op verschillende manieren. Door gemeenten en provincie in hun contacten met het bedrijfsleven. Maar ook als bevoegd gezag. De komst van de Omgevingswet biedt hiervoor concrete mogelijkheden: door middel van het opleggen van een specifieke zorgplicht aan dergelijke bedrijven, kan de inzet van risicocommunicatie worden geborgd.

7.2.3 Rol en verantwoordelijkheid provincie

De provincie is als vergunningsverlener en toezichthouder betrokken bij risicocommunicatie rond risicoveroorzakende bedrijven. Stimuleert in de gevallen waarin zij bevoegd gezag is, risicoveroorzakende bedrijven tot deelname aan risicocommunicatie.

7.2.4 Rol en verantwoordelijkheid operationele hulpdiensten

De operationele hulpdiensten hebben vanwege hun specifieke expertise en praktijkkennis een actieve rol bij het inventariseren van risico's en het samenstellen van eventuele handelingsperspectieven voor inwoners. Zij verstrekken informatie en adviezen rond trajecten voor risicocommunicatie en zijn daar indien nodig actief bij betrokken.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

8. Vervolgstappen

Dit beleidsplan bevat de focus en uitgangspunten voor risicocommunicatie in de periode 2022-2025. In jaarlijkse uitvoeringsplannen geven we invulling aan concrete activiteiten. Deze plannen komen tot stand in afstemming met de gemeenten en zijn mede gebaseerd op de capaciteit en middelen die gemeenten vrij kunnen maken voor risicocommunicatie.

8.1 Uitvoeringsplan 2022

Het Uitvoeringsplan 2022 staat in het teken van het ontwikkelen van strategieën en het doen van onderzoek. Gezien de rolverdeling tussen gemeenten en Veiligheidsregio is hiervoor met name de Veiligheidsregio aan zet. Capaciteit en middelen voor het opzetten van de strategieën en het vertalen hiervan in een middelenmix komt vanuit de Veiligheidsregio.

Voor 2022 ligt de focus op:

- Proactieve risicocommunicatie:
Ontwikkelen van risicocommunicatie-, en beïnvloedingsstrategieën dusdanig dat deze in lijn zijn met de focus van het programma Weerbare samenleving. Deze focus behelst een betere voorbereiding op de eigen zelfredzaamheid en samenredzaamheid van zelfredzame inwoners (18+) op: 1) risico's in zijn algemeenheid én 2) specifiek op de risico's aantasting cybersecurity en cyberdreigingen, natuurbranden, storm en windhozen, verstoring Telecommunicatie en ICT en extreem geweld en terrorisme.
- Reactieve risicocommunicatie
Ontwikkelen van een reactieve risicocommunicatie-aanpak en middelenmix dusdanig dat deze flexibel en snel inzetbaar is voor de risico's uit het regionaal risicoprofiel³.
- Onderzoek onder 21 gemeenten naar de rolverdeling van risicocommunicatie tussen gemeenten en veiligheidsregio met aandacht voor de geformuleerde ambities ten aanzien van risicocommunicatie en de daarbij beoogde capaciteit en middelen. Indien de resultaten hiertoe aanleiding geven vindt een tussentijdse aanpassing van dit beleidsplan plaats.
- Vervolg lopend risicocommunicatietraject vervoer gevaarlijke stoffen per spoor.

Ten aanzien van het ontwikkelen van de strategieën voor zowel proactieve als reactieve risicocommunicatie is het uitgangspunt om gemeenten zo veel mogelijk te ontzorgen. Tijdens de evaluatie van het risicocommunicatiebeleidsplan 2015-2018 is vanuit meerdere gemeenten aangegeven dat de Veiligheidsregio voor regiobrede risico's zelfstandig aan zet is om risicocommunicatiestrategieën en daarbij behorende communicatiemiddelen te ontwikkelen. Waarna afstemming en overdracht naar gemeenten plaatsvindt.

8.2 Uitvoeringsplan 2023

Waar 2022 in het teken staat van strategieontwikkeling en onderzoek en vooral de Veiligheidsregio aan zet is, staat 2023 in het teken van de uitrol en uitvoering van risicocommunicatie, hetgeen een taak is van de gemeenten. In 2023 zijn dus juist capaciteit en middelen vanuit de gemeenten noodzakelijk.

³ Wanneer blijkt dat er veel inzet van reactieve risicocommunicatie nodig is, kan dit gevolgen hebben voor de planning ten aanzien van de oplevering van de strategieën voor de proactieve risicocommunicatie.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

In 2023 ligt de focus op:

Uitvoering geven aan de risicocommunicatiestrategieën die ontwikkeld zijn. De ontwikkelde strategieën en bijbehorende risicocommunicatie toolkits worden aangeboden aan gemeenten zodat zij daadwerkelijk over kunnen gaan tot de uitvoering van risicocommunicatie.

8.3 Uitvoeringsplan 2024

In 2024 zetten we de uitrol en uitvoering verder voort (taak gemeenten) en herhalen we, ter voorbereiding op de nieuwe beleidsperiode, het regiobrede risicoperceptieonderzoek (taak Veiligheidsregio). Met dit onderzoek kunnen we nagaan of er een veranderde behoefte is bij onze inwoners. Het onderzoek vormt de basis voor een nieuw meerjarenbeleidsplan voor risicocommunicatie.

8.4 Monitoring samenwerking gemeenten en Veiligheidsregio

Gedurende de looptijd van dit beleidsplan risicocommunicatie vindt een continue monitoring van de samenwerking tussen gemeenten en Veiligheidsregio ten aanzien van risicocommunicatie plaats. Gemeenten en Veiligheidsregio zijn (zoals eerder naar voren is gekomen) namelijk de belangrijkste spelers als het om risicocommunicatie gaat.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

Bijlage 1: Afwegingskader risicocommunicatie

Afwegingskader - Effectieve risicocommunicatie

17 juni 2021



Een weerbare samenleving moet adequaat kunnen insprijnen op vele soorten veiligheidsrisico's. Het regionaal risicoprofiel geeft inzicht in de aanwezige risico's en potentiële crisis die onze regio kunnen treffen. Tijdens een crisis is adequate communicatie essentieel. Een snelle en professionele crisiscommunicatie is nodig ten behoeve van informatievoorziening, schadebeperking en betekenisgeving. Een goede risicocommunicatie in 'rustige tijden' draagt bij aan bewustwording over risico's in de eigen leefomgeving en biedt een gedragslijn voor als er zich daadwerkelijk een bepaald risico voordoet. Hiermee levert risicocommunicatie een bijdrage aan de zelfredzaamheid tijdens crises. Het is een utopie om alle inwoners van onze regio voor alle 31 crisistypen in ons regionaal risicoprofiel te bereiken met de inzet van risicocommunicatie. We willen risicocommunicatie effectief inzetten. Dit afwegingskader weegt de risico's in het regionaal risicoprofiel in relatie tot de behoefte van inwoners zodat er beleidsmatig een keuze gemaakt kan worden waar risicocommunicatie het beste ingezet zou kunnen worden.

| Scenario | Risico | Behoefte |
|---|--------|----------|
| Overstromingen agv hoge rivierstanden | | |
| Overstromingen agv extreme neerslag | | |
| Kernongevallen | | |
| Verstoring energievoorziening | | |
| Verstoring drinkwatervoorziening | | |
| Verstoring rioolwaterafvoer en afvalzuivering | | |
| Verstoring telecommunicatie en ICT | | |
| Aantasting van de cybersecurity / cyberdreigingen | | |
| Luchtvaart incident waarbij vliegtuig neerstort op bebouwing | | |
| Luchtvaart incident bij start of landing ³ | | |
| Incident wegverkeer | | |
| Incident spoorverkeer ⁴ | | |
| Dierziekte ⁵ | | |
| Zoonose (van dier op mens overdraagbare ziekte) | | |
| (Influenza) Pandemie | | |
| Verdrukking in stuwung in menigten | | |
| Grootschalige ordeverstoringen - Rellen bij demonstraties, manifestaties, voetbal | | |
| Grootschalige ordeverstoringen - Buurtrellen | | |
| Extreem geweld- Terrorisme | | |
| Extreem geweld- Extreem geweld | | |
| Ramp op afstand ⁶ | | |

¹ Diversiteit onder groep verminderd zelfredzaam is te groot om algemene risicocommunicatie voor in te zetten, daarnaast is groot deel van deze groep niet in staat risicocommunicatie tot zich te nemen of uitvoering te geven aan handelingsperspectief dat wordt gegeven

² Diversiteit aan gebouwen (van gemeentehuis tot poppodium en van bioscoop tot voetbalstadion) is te groot om vooraf op in te kunnen spelen met risicocommunicatie.

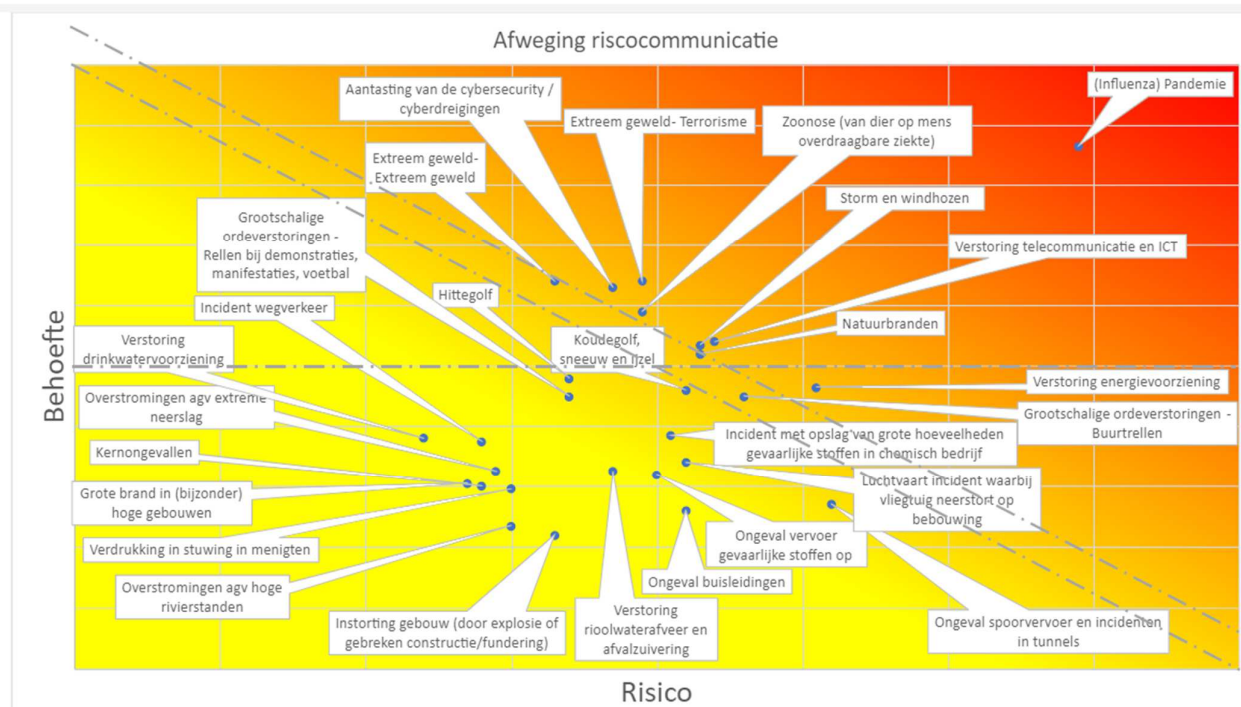
³ Bij een incident op de luchthaven zelf ligt de verantwoordelijkheid voor risicocommunicatie ligt niet bij VRBZO, maar bij Eindhoven Airport. e verantwoordelijkheid voor risicocommunicatie ligt bij andere partijen dan VRBZO

⁴ Verantwoordelijkheid voor risicocommunicatie ligt niet bij VRBZO, maar bij NS.

⁵ Verantwoordelijkheid risicocommunicatie ligt niet bij VRBZO, maar bij andere partijen

⁶ Op voorhand niet in te schatten wat voor type ramp dit zal zijn, ongrijpbaar. Hierop kan geen risicocommunicatie ingezet worden.

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025



Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

Bijlage 2:

Resultaten online enquête gemeenten Zuidoost-Brabant prioriteitstoekenning risicocommunicatie

| ANTWOORDKEUZEN | REACTIES |
|---|----------|
| Overstromingen als gevolg van hoge rivierwaterstanden | 0 |
| Overstromingen als gevolg van extreme neerslag | 3 |
| Natuurbranden | 11 |
| Koudegolf, sneeuw en ijzel | 0 |
| Hittegolf | 2 |
| Storm en windhozen | 1 |
| Grote brand in gebouwen met niet of verminderd zelfredzame personen | 6 |
| Grote brand in (bijzonder) hoge gebouwen | 0 |
| Grote brand in gebouwen met een grootschalige publieksfunctie | 1 |
| Instorting gebouw (door explosie of gebreken constructie/fundering) | 0 |
| Ongeval vervoer gevaarlijk stoffen op de weg | 2 |
| Ongeval spoorvervoer en incidenten in tunnels | 2 |
| – | |
| Ongeval buisleidingen | 0 |

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

| ANTWOORDKEUZEN | REACTIES |
|---|----------|
| Incident met opslag grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen in chemisch bedrijf | 3 |
| Kernongevallen | 1 |
| Verstoring energievoorziening | 4 |
| Verstoring drinkwatervoorziening | 0 |
| Verstoring rioolwaterafvoer en afvalwaterzuivering | 2 |
| Verstoring telecommunicatie en ICT | 3 |
| Aantasting van de cybersecurity / cyberdreigingen | 11 |
| Luchtvaartincidenten | 0 |
| Ramp op afstand | 0 |
| Incident wegverkeer: groot ongeval met veel slachtoffers (zoals kettingbotsing of ongeval met touringcar) | 1 |
| Incident spoorverkeer | 2 |
| Zoönose (van dier op mens overdraagbare infectieziekten) | 4 |
| Dierziekte, niet overdraagbaar op mensen | 0 |
| Pandemie | 5 |

Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025

| ANTWOORDKEUZEN | REACTIES |
|------------------------------------|----------|
| Verdrukking en stuwing in menigten | 0 |
| Grootschalige ordeverstoringen | 2 |
| Extreem geweld | 0 |